

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

An Ardteistiméireacht 2024

**Aistriúchán
Ar Scéim Mharcála**

Liotuáinis

Ardleibhéal

Nóta do mhúinteoirí agus do scoláirí faoi úsáid na scéimeanna marcála foilsithe

Níl na scéimeanna marcála a fhoilsíonn Coimisiún na Scrúduithe Stáit ceaptha lena n-úsáid mar cháipéisí astu féin. Is áis riachtanach iad ag scrúdaitheoirí a théann faoi oiliúint i léirléamh agus i gcur i bhfeidhm ceart na scéime. Mar chuid den oiliúint sin, as measc rudaí eile, déantar samplaí d'obair na scoláirí a mharcáil agus déantar plé ar na marcanna a bhronntar, mar mhaithe le cur i bhfeidhm ceart na scéime a shoiléiriú. Déanann Scrúdaitheoirí Comhairleacha monatóireacht ar obair na scrúdaitheoirí ina dhiaidh sin le cinntiú go gcuirtear an scéim mharcála i bhfeidhm go comhleanúnach agus go beacht. Bíonn an Príomhscrúdaitheoir i bhfeighil an phróisis agus is gnách go mbíonn Príomhscrúdaitheoir Comhairleach ag cuidiú leis. Is é an Príomhscrúdaitheoir an t-údarás deiridh i dtaca le cé acu a cuireadh an scéim mharcála i bhfeidhm i gceart ar aon phíosa d'obair iarrthóra nó nár cuireadh.

Is cáipéisí oibre na scéimeanna marcála. Cé go n-ullmhaítear dréachtscéim mharcála roimh an scrúdú, ní chuirtear bailchríoch uirthi go dtí go gcuireann scrúdaitheoirí i bhfeidhm ar obair iarrthóirí í agus go dtí go mbailítear agus go meastar an t-aiseolas ó na scrúdaitheoirí uile, i bhfianaise raon iomlán na bhfreagraí a thug na hiarrthóirí, leibhéal foriomlán deacrachta an scrúdaithe agus an ghá le comhleanúnachas caighdeán a choimeád ó bhliain go bliain. Aistriúchán ar an scéim chríochnaithe atá sa cháipéis fhoilsithe seo, mar a cuireadh i bhfeidhm ar obair na n-iarrthóirí uile í.

Is cóir a nótáil i gcás scéimeanna ina bhfuil freagraí nó réitigh eiseamláireacha nach bhfuil sé i gceist a chur in iúl go bhfuil na freagraí ná na réitigh sin uileghabhálach. D'fhéadfadh sé go bhfuil leaganacha éagsúla nó malartacha ann a bheadh inghlactha freisin. Ní mór do na scrúdaitheoirí tuilleanas gach freagra a mheas agus téann siad i gcomhairle lena Scrúdaitheoirí Comhairleacha nuair a bhíonn amhras orthu.

Scéimeanna Marcála san am atá le teacht

Ní cóir talamh slán a dhéanamh d'aon rud a bhaineann le scéimeanna marcála san am atá le teacht bunaithe ar scéimeanna a bhí ann cheana. Cé go mbíonn na bunphrionsabail mheasúnachta mar an gcéanna, is féidir go mbeadh athrú ar shonraí marcála cineál áirithe ceiste i gcomhthéacs na páirte a bheadh ag an gceist sin sa scrúdú foriomlán bliain áirithe ar bith. Bíonn sé de fhreagracht ar an bPríomhscrúdaitheoir bliain áirithe ar bith a dhéanamh amach cén tslí is fearr a chinnteoidh go measfar obair na n-iarrthóirí go cothrom agus go cruinn, agus go gcoimeádfar caighdeán comhleanúnach measúnachta ó bhliain go bliain. Dá réir sin, d'fhéadfadh gnéithe de struchtúr, de mhionsonraí agus de chur i bhfeidhm na scéime marcála in ábhar áirithe athrú ó bhliain go bliain gan rabhadh.

Agus an scéim mharcála á léamh, ba chóir aird a thabhairt ar na pointí seo a leanas:

- Maidir le gach roinn den scrúdú níor chóir a mheas nach féidir glacadh le haon fhreagra ach amháin na freagraí a thugtar ar an scéim mharcála. Is féidir glacadh le nathanna cainte, frásaí agus focail eile atá ar comhchiall leis na cinn atá ar fáil ar an scéim mharcála fhoilsithe chomh maith.
- Braitheann na mionsonraí a theastaíonn in aon fhreagra ar an gcomhthéacs agus ar an gcaoi a gcuirtear an cheist, agus ar an líon marcanna atá ar fáil don fhreagra ar an scrúdpháipéar. D'fhéadfadh riachtanais agus leithdháileadh na marcanna athrú ó bhliain go bliain, dá réir sin.
- Caithfear focail, nathanna cainte nó frásaí a úsáid i gceart i gcomhthéacs agus níor cheart iad a bhréagnú, agus más léir go n-úsáidtear go mícheart iad nó go mbréagnaítear iad, ní féidir na marcanna a thabhairt.
- Mar riail ghinearálta, más ann d'amhras faoi bhailíocht aon fhreagra, ní mór do scrúdaitheoirí dul i gcomhairle lena scrúdaitheoir comhairleach sula mbronntar marcanna.

Nótaí mínithe a úsáidtear sa mharcáil

Ní thugtar nótaí mínithe sna freagraí uile

Nóta	Brí
✓	Ceart
——	Earráid(i) teanga/gramadaí
~~~~~	Doiléir
SMM	Scéim Mharcála Mhionathraithe curtha i bhfeidhm
^	Easnamh
—	Níor freagraíodh an cheist
[...]	Ábhar neamhábhartha
{ ... }	Freagraí tugtha sa teanga mhícheart

Freagraí tugtha sa teanga mhícheart m.sh. freagraí as Gaeilge/as Béarla nuair atá Liotuáinis de dhíth nó freagraí i Liotuáinis nuair atá Gaeilge/Béarla de dhíth – **bronn 50%** de na marcanna.

Breisábhar **-1 mharc.**

ROINN A Léamhthuiscint (100 Marc)

Freagair Léamhthuiscint 1 agus 2

Léamhthuiscint 1 / Pirma užduotis

Atsakykite į klausimus nuo (a) iki (i) lietuviškai.

(a) Kodėl pasakotoja išėjo pro duris pasiėmusi tik raktus? (1 dalis) 5 mharc

Aon cheann dóibh siúd a leanas:

- Rytą suveikė priešgaisrinės sirenos
- Dėl neišjungto skrudintuvo ėmė kaukti sirenos
- Dėl gaisro
- Dėl gaisro pavojaus
- Išgirdo kauksmą

(b) Kokia kalba kalbėjo vaikinai po palme? (1 dalis) 4 mharc

- Gestų kalba
- Gestų komanda

0 marc

(c) Kokių profesijų žmonės gyveno pasakotojos name? Parašykite dvi profesijas. (2 dalis)

4 mharc

Dhá cheann ar bith de:

- Pilotas
- Gestų kalbos mokytojas
- Jogos mokytoja
- Mechanikas

(d) Kuo unikalūs kakadu Džerio balsai? Parašykite dvi detales. (2 dalis)

4 mharc

Dhá cheann ar bith de:

- (Jo balso) nebegalėsi negirdėti
- Labai garsus / klykiantis / rėkiantis / skardus
- Jis prasimuša pro dirbtuvių užsėj, vaikų triukšmą žaidimų aikštelėje, pro pravažiuojančius automobilius, pro devintojo dešimtmečio muziką, trinksinčių iš ausinių

(e) Kokie, anot pasakotojos, buvo angliški žodžiai? Parašykite dvi detales. (3 dalis)

4 mharc

Dhá cheann ar bith de:

- Naujumu kvepiantys / nauji
- Pakibę ant liežuvio galo
- Švelnūs kaip šuns kailis / švelnūs
- Švitriniai popieriumi nudilginantys pirštus / švitriniai

(f) Ko tada nežinojo pasakotoja? Parašykite vieną detalę. (3 dalis)

5 mharc

Aon cheann dóibh siúd a leanas:

- Kad iš pradžių nežinai svetimos kalbos žodžių.
- Paskui juos įsimeni, bet vis pamiršti.
- Tada pamiršti žodžius gimtąja kalba.
- Tada dalis tavęs pradeda gyventi tik vienoje kalboje.
- Kad reikės išmokti daug naujų žodžių, begalę naujų žodžių.

(g) Apie ką pasakotoja kalba kaip apie žmogaus kūną? **(4 dalis)**

5 mharc

Aon cheann dóibh siúd a leanas:

- Sidnėjų
- Miestą
- Rajoną
- Savo rajoną Pirmontą
- Savo gatvę

(h) Raskite ir nurašykite **vieną** būtojo dažninio laiko veiksmažodį. **(4 dalis)**

5 mharc

Aon cheann dóibh siúd a leanas:

• Dingdavo	• Lesdavo
• Įkaidavo	• Pranešdavo
• Būdavo	• Klykaudavo
• Aplankydavo	• Gaudavo
• Tūpdavo	• Miegodavome
• Veldavosi	

(i) Ko norėdavo į terasą atskridusios kakadu? **(4 dalis)**

4 mharc

Aon cheann dóibh siúd a leanas:

• Valgyti	• Lesti
• Maisto	• Pranešti atvykusios
• Lesalo	• Norėjo pažadinti

Freagair ceist **(j)** i nGaeilge.

(j) Nuair a bhogtar go tír nua, is féidir leis a bheith ina chúis iontais agus a bheith dúshlánach. Pléigh. Bíodh tagairtí don téacs mar thacaíocht le do fhreagra. (Freagair i nGaeilge, **dhá phointe**, thart ar **50 focal** san iomlán)

(2 × 5 mharc)

Ní mór d'iarrthóirí aon cheann de na sonraí seo a leanas a phlé agus a dtuairimí féin a thabhairt.

Mura dtugtar tuairim, bronn 3 mharc.

Gan aon tagairt don téacs – lúide 1 Marc

Dhá cheann ar bith de:

- Is féidir le bogadh go cathair nua a bheith spreagúil mar bhuaileann tú le go leor daoine

nua agus suimiúla. Buailéann an tráchtairé lena comharsana nua in Sydney.

- Nó foghlaim teanga a cheap tú go raibh eolas i bhfad níos fearr agat uirthi nó ar bhealach difriúil. Bhí an tráchtairé in ann Béarla a labhairt ach bhí deacrachtaí aici le blas na hAstráile agus leis an tslí difriúil a labhraítear Béarla san Astráil.
- Faigheann tú taithí ar shlí maireachtála nua, m.sh. tá an tráchtairé ina cónaí i gceantar bá, faigheann sí taithí ar aeráid nua, fána difriúil, m.sh. na pearóide.
- Is féidir leis a bheith dúshlánach freisin mar gheall ar nach mór na cúiseanna ar fad a luaitear thuas. Ní aithne agat ar aon duine, agus mar sin caithfidh tú cairde nua a dhéanamh, rud atá go leor dua ag baint leis agus ní maith le gach duine é sin a dhéanamh.
- An bac teanga Fiú má tá tú in ann an teanga a labhairt, is cainteoir neamhdhúchasach fós thú agus b'fhéidir go mbeidh deacrachtaí agat leis an gcanúint, leis an bhfoclóir sainiúil agus leis an mbealach difriúil chun an domhan a fheiceáil atá fite fuaite i dteanga.
- Ag deileáil le haeráid nach bhfuil tú i dtaithí air, m.sh. tá sé an-te san Astráil agus is féidir leis sin a bheith deacair.
- Cathair spleodrach a bhfuil cuma beo uirthi, nach dtéann aon stad uirthi riamh agus a spreagann daoine nua.

Srl.

Léamhthuiscint 2 / Antra užduotis

Atsakykite į klausimus nuo **(a)** iki **(i)** **lietuviškai**.

(a) Kokie mobilus darbo su jaunimu tikslai? Parašykite **du** tikslus. **(1 dalis)**

4 mharc

Dhá cheann ar bith de:

- Važiuoti pas paauglius
- Pritraukti aktyvius jaunus žmones
- Užimti
- Kelti pasitikėjimą savimi
- Padėti tiems, kuriems labiausiai to reikia
- Tarpininkauti tarp jaunų žmonių / visuomenės

(b) Kodėl darbo su jaunimu iniciatyva vyksta Musninkuose ir Gelvonuose? **(1 dalis)** **5 mharc**

- Nes juose jaunimas neturi galimybės dalyvauti sporto, teatro, kultūros, muzikos, dailės veiklose.
- Nes juose jaunimas neturi galimybės dalyvauti veiklose.

(c) Raskite ir nurašykite žodį, kuris reiškia jaunuolį, kuris jau ne vaikas, bet dar nesuaugęs.

(2 dalis)

5 mharc

- Paauglys

(d) Ko siekia jaunimo centro darbuotojai ir savanoriai? Parašykite **dvi** detales. **(2 dalis)**

4 mharc

Dhá cheann ar bith de:

- Dialogo su paaugliais
- Siekia su jais kalbėtis / juos išgirsti
- Bendrauti
- Pritraukti paauglius į jaunimo centrą
- Suteikti jaunuoliams ką nors naujo
- Juos eduikuoti
- Kelti jų savivertę
- Įgyti jų pasitikėjimą
- Kąką naudingo parodyti
- Nukreipti juos tinkama linkme
- Suteikti saugią aplinką
- Išgirsti ko jie nori

(e) Kokias veiklas siūlo mobilus jaunimo centras? Parašykite **dvi** veiklas. **(2 dalis)** **6 mharc**

Dhá cheann ar bith de:

- Maisto gamyba
- Kino vakarai
- Šokiai

(f) Į mobilų darbą su jaunimu vyksta tik lietuviai savanoriai. **(3 dalis)** **4 mharc**

- Neteisingai

(g) Ko jaunuoliai gali tikėtis ateidami į mobilų jaunimo centrą? **(3 dalis)** **4 mharc**

- Tiesiog pabūti
- Pailsėti nuo mokslų, kitų atsakomybių
- Sulaukti pagalbos
- Išspręsti sunkumus, renkantis profesinį kelią, karjerą

(h) Su kokiais miesto bendruomenės nariais bendrauja jaunimo centro darbuotojai? Parašykite **du** bendruomenės narius. **(3 dalis)** **4 mharc**

Dhá cheann ar bith de:

- Jaunimas
- Paaugliai
- Visa bendruomenė
- Maži vaikai
- Suaugę žmonės
- Miestelio administracija

(i) Kiek kainuoja dalyvavimas mobilaus jaunimo centro veikloje? **(3 dalis)** **4 mharc**

Aon cheann dóibh siúd a leanas:

- Nemokamas
- Nieko nekainuoja
- Jaunuoliai dalyvauja nemokamai
- 0 €

Freagair na ceisteanna **(j)** agus **(k)** i nGaeilge.

- (j)** Cuirtear raon imeachtaí ar fáil in ionaid soghluaiste don óige, ach tagann roinnt moltaí ón aos óg iad féin chomh maith. Cén fáth a bhfuil sé seo tábhachtach? Pléigh. Bíodh tagairtí don téacs mar thacaíocht le do fhreagra. **5 mharc**

Ní mór d'iarrthóirí aon cheann de na sonraí seo a leanas *a phlé* agus a dtuairimí féin a thabhairt.

Mura dtugtar tuairim, bronn **3 mharc**.

Gan aon tagairt don téacs – lúide 1 Marc

- Tá sé mar aidhm ag an ionad óige aosaigh óga a spreagadh, déagóirí a spreagadh chun rud éigin a dhéanamh lena saol chun iad a choinneáil gnóthach agus chun níos mó muiníne a thabhairt dóibh astu féin. Dá bhrí sin, tá sé tábhachtach go n-aimsíonn siad cad is mian leo, cad a bhfuil siad go maith ag déanamh agus na rudaí atá suim acu iontu. Tugann sé muinín dóibh agus spreagann sé iad a gcuid tuairimí a chur in iúl.

Srl.

- (k)** Tá ionaid óige soghluaiste ríthábhachtach do dhaoine áirithe. Cén fáth? Pléigh. Bíodh tagairtí don téacs mar thacaíocht le do fhreagra. **5 mharc**

Ní mór d'iarrthóirí aon cheann de na sonraí seo a leanas *a phlé* agus a dtuairimí féin a thabhairt.

Mura dtugtar tuairim, bronn **3 mharc**.

Gan aon tagairt don téacs – lúide 1 Marc

- Coinníonn siad gnóthach iad, cuireann siad gníomhaíochtaí ar fáil. Cuireann siad spás sábháilte ar fáil inar féidir leo a scíth a ligean. Cabhraíonn siad le scileanna riachtanacha saoil na foirne óige agus cinntí a dhéanamh faoina ngairmeacha beatha amach anseo.

Srl.

ROINN B: OBAIR SCRÍOFA (80 marc)

Marcáil *an t-ábhar* agus *teanga / friotal* astu féin

- Tabhair marcanna don **ábhar** ar dtús; Ní bhronntar aon mharcanna ar fhaisnéis/ábhar nach mbaineann le hábhar.
- Bain úsáid as lúibíní cearnóga chun ábhar neamhábhartha a chur i leataobh [...]; ná bíodh sé san áireamh agus an teanga á meas.
- Ní bhronnfar aon mharc ar theanga sa chás go bhfuil freagraí go hiomlán neamhábhartha nó gan aon ábhar fiúntach a bheith iontu.
- Agus an teanga á marcáil, glac le peirspictíocht dhomhanda den teanga chun obair an iarrthóra a shuí sa chatagóir is feiliúnaí.

GREILLE MHARCÁLA

Ábhar agus Cumarsáid	C. 3 agus 4 15 mharc	C. 5 10 marc
BARR - Cuirtear an tasc/na tascanna i gcrích go maith nó go sármhaith - Ardleibhéal comhleanúnachais téacs - Argóinteacht shoiléir - An tasc cumarsáide críochnaithe go hiomlán - Gan aon/mórán ábhar neamhábhartha - Gan mórán botúin sa tsainréim teanga	11 – 15	8 – 10
LÁR - Cuirtear an tasc i gcrích go sásúil - Leibhéal réasúnta comhleanúnachais téacs - Argóinteacht réasúnta shoiléir - An tasc cumarsáide críochnaithe beagnach go hiomlán - Roinnt ábhar neamhábhartha - Gan mórán botúin sa tsainréim teanga	6 – 10	4 – 7
BUN - Ar éigin gur baineadh amach an tasc/na tascanna, nó níor baineadh amach ar chor ar bith iad - Easpa comhleanúnachais téacs - Níl an argóinteacht soiléir i gcónaí, nó tá sí doiléir - Ar éigin go ndearnadh an tasc cumarsáide, nó ní dhearna ar bith é - Cuid mhór ábhar neamhábhartha - Botúin sa tsainréim teanga	0 – 5	0 – 3
Teanga	C. 3 agus 4 15 mharc	C. 5 10 marc
BARR - Raon an-mhaith foclóra, úsáid bainte as focail agus nathanna cuí - Deirí briathra, aimsirí agus aontuithe beagnach i gcónaí ceart - An ghramadach ceart go ginearálta, tuisil beagnach i gcónaí ceart - Níl ach corrbhotún litrithe, leibhéal maith cruinnis i bhfoirmiú focail - An phoncaíocht beagnach i gcónaí ceart - Cumadh beagnach gach abairt ar bhealach soiléir agus loighiciúil, agus an chiall soiléir.	11 – 15	8 – 10
LÁR - Úsáid réasúnta maith bainte as an bhfoclóir, dóthanach agus cuí go ginearálta, úsáideadh roinnt nathanna - Deirí briathra, aimsirí agus aontuithe ceart níos minicí ná a mhalairt - Mionearráidí gramadaí, na tuisil ceart go ginearálta - Ar a laghad leath de na focail litrithe i gceart, corrbhotún le foirmiú focail - Tugadh aird mhaith don phoncaíocht - Cumadh an chuid is mó de na habairtí ar bhealach soiléir agus loighiciúil, agus an chiall soiléir.	6 – 10	4 – 7
BUN - Focloir an-lag, agus d'fhéadfadh focail ón mBéarla a bheith ann, agus trasnaíocht ó chomhréir an Bhéarla, aistriúchán díreach ón mBéarla le braith - An chuid is mó de deirí briathra, aimsirí agus aontuithe mícheart - Drochbhotúin gramadaí, na tuisil mícheart den chuid is mó - An chuid is mó de na focail mílitrithe, foirmiú focail mícheart - Níor tugadh aird mhaith don phoncaíocht - Cumadh an chuid is mó de na habairtí ar bhealach doiléir agus míloighiciúil, agus an chiall doiléir.	0 – 5	0 – 3

Triail Chluastuisceana (100 Marc)

Tuairimí ginearálta:

1. Glac le múnla ar bith a chuireann an faisnéis atá á lorg in iúl
2. Glac le haimsir nó tuiseal ar bith
3. Mílitriú tromchúiseach – **lúide 2 Mharc**

Roinn A (21 Marc)

Freagair na ceisteanna i **Liotuáinis**.

1. (a) Kur važiuoja Domas su Kristina? **3 mharc**
  - Į Vilnių
- (b) Kristina neturi studento pažymėjimo. **3 mharc**
  - Neteisingai
- (c) Kaip Kristina moka už bilietą? **3 mharc**
  - Kortele
2. (a) Parašykite **dvi** detales apie krepšinio rungtynes. **6 mharc**

Dhá cheann ar bith de:

  - Žaidžia Lietuva
  - Lietuva žaidžia su JAV / Amerika
  - Istorinės varžybos
  - Pasaulio čempionatas
  - Lietuva vs JAV / Amerika
  - Lietuvos komanda**1 mharc**
- (b) Kur Kristina ir Domas stebės krepšinį? **3 mharc**
  - Bernardinų sode
- (c) Kelintą valandą prasidės rungtynės? **3 mharc**
  - Trečią valandą / 3 valandą / 15 valandą

Roinn B (22 marc)

Freagair na ceisteanna i **Liotuáinis**.

1. (a) Ko sieké Baltijos kelio dalyviai? **4 mharc**

- Laisvės
- Nepriklausomybės
- Taikiai kovoti
- Pasiruošę kovoti
- Pasauliui parodyti savo siekius

(b) Ką virš Baltijos kelio mėtė iš lėktuvo? **3 mharc**

- Gėles

2. (a) Kiek metų buvo Nomedai kai ji stojo į Baltijos kelią? **3 mharc**

- 24 / Dvidešimt ketveri
- Dvidešimt ketverių metų

(b) Kokie žmonės atvažiavo į Baltijos kelią? Parašykite **dvi** detales. **4 mharc**

Dhá cheann ar bith de:

- Seni
- Jauni
- Sergantys
- Su negalia

3. (a) Į Baltijos kelią Vytautas atvyko su šeima. **4 mharc**

- Neteisingas

(b) Ką Vytautas jautė stovėdamas Baltijos kelyje? Parašykite **vieną** detalę. **4 mharc**

Aon cheann dóibh siúd a leanas:

- Elektros srovę
- Emocijos spaudė gerklę
- Laisvę
- Galimybę spręsti kaip gyventi

Roinn C (23 Marc)

Freagair na ceisteanna i nGaeilge.

1. (a) Cén mhí a bhíonn an fhéile ar siúl? **3 mharc**
- Iúil
- (b) Cad is féidir le daoine a dhéanamh ag féile an aráin? Tabhair sonra **amháin. 4 mharc**
Ceann ar bith de:
- Chun an bealach / turas an aráin ó thaos go bord a fheiceáil
  - Chun a n-arán féin a bhácáil
- (c) Ainmnigh **dhá** cheann de na comhábhair aráin. **4 mharc**
Dhá cheann ar bith de:
• plúr (Liotuánach)	• Síolta cnáibe
• Taos	• Síolta línéadaigh
• Úlla	• Cruithneacht / seagal
• Síolta cearbhais	• Síolta
2. (a) Cé chomh minic a bhíonn féile na silíní ar siúl in Žagarè? **3 mharc**
- Gach bliain / uair sa bhliain
- (b) Is féidir leat pióg silíní a cheannach ag an bhféile. **3 mharc**
- Fíor
- (c) Is cuid thábhachtach d'fhéile na silíní é an fear bréige (*kaliausė*). Tabhair **dhá** shonra faoin bhfear bréige. **6 mharc**
Dhá cheann ar bith de:
- Is bábóg lámhdhéanta í
  - An cuspóir - chun faitíos a chur ar na héin
  - An cuspóir - chun faitíos a chur ar na héin roimh shilíní
  - Bhí an baile maisithe le fir bhréige
  - Is é príomhshiombail na féile é
  - Beidh comórtas snámha le haghaidh na fir bhréige
  - Beidh fear bréige 12 mhéadar ar airde i gcearnóg an bhaile

Roinn D (19 Marc)

Freagair na ceisteanna i nGaeilge.

1. (a) Cén blas a bhíonn ar na cnónna caife a fhástar san Afraic? Tabhair **dhá** shonra. **4 mharc**

Ceann ar bith de:

- Bláthach / bláthanna
- Toradh
- Searbh

- (b) Cén t-iarratas a chomhlíon Eskedar? **3 mharc**

- Ligeadh don teifeach **an pianó a sheinm**

2. (a) Ainmnigh **dhá** riachtanas chun saoránacht Liotuánach a bhaint amach. **6 mharc**

Dhá cheann ar bith de:

- Pas / Déan scrúdú teanga na Liotuáinise
- Pas / Déan scrúdú an Bhunreachta
- Cónaitheacht 10 mbliana ar a laghad sa tír

- (b) Cá fhad a chónaíonn Eskedar sa Liotuáin? **3 mharc**

- 14 bliana / 14
- Ceithre bliana déag

- (c) Cad a chabhraíonn le Eskedar déileáil leis na geimhrí sa Liotuáin? Tabhair sonra **amháin**. **3 mharc**

Ceann ar bith de:

- Éadaí teo
- Ag snámh i loch
- Uisce fuar
- Ag snámh in uisce fuar
- Ag snámh

1 mharc

Roinn E - (15 marc)

Freagair na ceisteanna i nGaeilge.

Mír 1

1. (a) Is é Aurimas Valujavičius

3 mharc

- Rámhaí

(b) Cé a tháinig chun bualadh le Aurimas Valujavičius in Miami? Tabhair **dhá** shonra.

4 mharc

- Teaghlach
- Liotuánaigh Áitiúla /Liotuánaigh / grúpa Liotuánach

Mír 2

2. (a) Cén fáth a mb'fhéidir go bhfeicfeá bíosún i bhforaois in Dzūkija?

4 mharc

- Scaoileadh na bíosúin isteach san fhoraois
- Tugadh áit chónaithe nua do na bíosúin
- Saoradh na bíosún

(b) Cad ba cheart duit a dhéanamh má fheiceann tú bíosún? Tabhair sonra **amháin**.

4 mharc

Ceann ar bith de:

- Ná cuir eagla air
- Fan/ fan socair
- Fan go bhfágfaidh an bíosún

AGUISÍN 1

Scéim Mharcála Mhionathruithe

Cuirtear scéim mharcála mhionathraithe i bhfeidhm ar an obair a chuireann iarrthóirí isteach ar deonaíodh ceann amháin nó níos mó de na socruithe seo a leanas dóibh:

- Úsáid gairis taifeadta ar bhonn deacracht foghlama
- Úsáid gairis taifeadta ar bhonn deacracht fhisiciúil
- Úsáid próiseálaí focal guthbheoite
- Úsáid próiseálaí focal ar bhonn deacracht foghlama amháin (ríomhaire a bhfuil an seiceálaí litrithe agus gramadaí cumasaithe / díchumasaithe
- Úsáid scríobhaí
- Tarscaoileadh maidir le litriú agus gramadach

Maidir le Scrúdú na hArdteistiméireachta Ardleibhéil na Liotuáinise, ciallaíonn sé seo nach ngearrtar pionós ar earráidí litrithe agus i ngnéithe áirithe gramadaí mar chásanna míchearta agus réimnithe. Ní mór do na freagraí, mar sin féin, a bheith intuigthe le go mbronnfar na marcanna ar fad.

Scríobhfaidh an scrúdaitheoir SMM i bhFeidhm ar éadan na scripte.

Litriú agus aicinn mhíchearta: ná cuir líne faoi fhocail nach bhfuil litrithe i gceart, ná faoi fhocail ina bhfuil aicinn ar lár / aicinn mhíchearta, fiú má chuireann sé as d'fhuaimniú an fhocail.

Gramadach: Is féidir na gnéithe gramadaí nach ngearrfar pionós orthu a mheas ach a shamhlú go bhfuil an freagra á chloisteáil agat mar thaifeadadh. Is ar dhearmad a thabharfaidh an chluas faoi deara amháin is cóir pionós a ghearradh.

AGUISÍN 2

SCRIPT CD

Roinn A

Mír 1

Kristina: Sveikas, Domai! Seniai matytas. Kaip laikaisi?

Domas: O, labas, Kristina. Gera, ačiū. Kur važiuoji?

Kristina: Į Vilnių.

Domas: Tikrai?! Aš irgi.

Kristina: Kaip smagu, keliausime kartu. Turi bilietą?

Domas: Ne. Galvojau nusipirksiu čia, autobusų stotyje.

Kristina: Gera, tai einam. Laba diena, norėčiau dviejų bilietų į Vilnių.

Stoties darbuotoja: Sveiki, ar turite studento pažymėjimus?

Kristina: Taip, prašom.

Stoties darbuotoja: Su studento nuolaida 8 eurai. Mokėsite grynais ar kortele?

Kristina: Kortele prašyčiau.

Domas: O aš grynais, ačiū.

Stoties darbuotoja: Autobusas išvyksta po 15 minučių iš trečios aikštelės. Geros kelionės.

Mír 2

Domas: Kristina, ką veiksi Vilniuje?

Kristina: Važiuoju susitikti su draugais. Žiūrėsime krepšinio rungtynes. Gal norėtum prisijungti?

Domas: O kas žaidžia?

Kristina: Lietuvos komanda su Jungtinių Amerikos Valstijų rinktine. Juk tai istorinės varžybos ir dar pasaulio čempionatas.

Domas: Tikrai? Ir kaip aš nežinojau. O kur galime jas pažiūrėti?

Kristina: Labai gera vieta yra Bernardinų sode. Ten yra tokia lauko kavinė, kurioje visada rodo krepšinį.

Domas: Puiku. Kelintą valandą?

Kristina: Varžybos prasideda trečią valandą. Katedros aikštėje būsime apie pusę trijų, kol nueisime, bus pats laikas.

Domas: Sutarta.

Roinn B

Mír 1

1989 metų rugpjūčio 23 dieną vyko Baltijos kelias. Apie du milijonai Baltijos šalių gyventojų susikibę rankomis sudarė gyvą žmonių grandinę nuo Vilniaus per Rygą iki Talino. Jie siekė pasauliui parodyti, kad yra pasiruošę taikiai kovoti dėl nepriklausomybės. Štai ką prisimena Baltijos kelio dalyviai.

Aš esu – Edmundas. Man tuomet buvo tik 12 metų. Važiavau kartu su tėvais. Žmonių rankose plevėsavo trispalvės. Labiausiai įsiminė lėktuvas, kuris tiesiai ant žmonių barstė gyvas gėles. Žmonės iškelia rankas, o ant jų krenta gėlės, vaizdas toks, kad ir dabar prisiminus suvirpa širdis.

Mír 2

Mano vardas – Nomedas. Aš į Baltijos kelio grandinę stojau kartu su šeima. Man buvo 24-eri. Nors nebuvo nei interneto, nei mobiliųjų telefonų – apie Baltijos kelią žinojo visi. Atvažiavo ir seni, ir jauni, ir sergantys, ir žmonės su negalia. Stebuklai, kaip ir tikra laimė, mėgsta tylą. Gal todėl Baltijos kelyje niekas aplinkui nerėkavo, nebuvo perdėtos euforijos. Iki dabar atmintyje išliko ta unikali, stebuklinga tyla.

Mír 3

Aš – Vytautas. Žmona ir sūnus liko Vilniuje, o aš su kolegomis autobusu važiaavau tiesiai iš darbo. Atsistoję į žmonių grandinę visi dainavome lietuviškas dainas. Kai susikibome rankomis, atrodė lyg būtų tekėjusi elektros srovė. Visi kvėpavome tuo pačiu laisvės troškimu, todėl emocijos spaudė gerklę. Tą dieną visi pajutome, kad esame laisvi ir patys nuspręsimė, kaip mums gyventi.

Roinn C

Mír 1

Jūsų visų laukia ypatinga proga – tradicinė duonos kepėjų šventė – „Duona su pluta“!

Kada? Liepos 22 dieną!

Kur? Radviliškių kaimo kepykloje!

Festivalis „Duona su pluta“ tęsia naminės duonos kepimo tradicijas ir sukviečia duonos kepėjus iš visos Lietuvos. Jo metu žmonės iš arti gali pamatyti ne tik duonos kelią nuo tešlos iki stalo, bet ir išsikepti savo duonos kepaliuką. Šventėje duona kepama tik iš Lietuvoje užaugintų grūdų miltų. Ruginės duonos priedai – natūralūs – savame sode išauginti obuoliai, kmynai, kanapių sėklos, linų sėmenys.

Mír 2

O jei mėgstate vyšnias, atvykite į Žagarę, kur kasmet rengiamas vyšnių festivalis. Jau šį penktadienį kviečiame į turgų, kuriame rasite vyšnių pyragų, uogienių, gėrimų ir kitokių vyšnių skanėstų. Visas miestelis pasipuoš kaliausėmis. O ar žinote, kas yra kaliausė? Tai – didelė rankų darbo lėlė, kurios tikslas baidyti paukščius, kad jie nenulestų vyšnių. Ji yra pagrindinis šventės simbolis. Prie upės vyks kaliausių plaukimo rungtynės, o miesto aikštėje stovės įspūdingo dydžio – net dvylikos metrų – kaliausė.

Roinn D

Mír 1

Vilniuje, Pilies gatvėje, duris atvėrė naujas kavos baras. Kalbinau iš Etiopijos kilusią jo šeimininkę Eskedar.

- Eskedar, kuo ypatinga kava šiame bare?

- Kavos pupelės siunčiuosi iš Afrikos, o skrudinu čia, Lietuvoje. Afrikoje užaugintos kavos pupelės yra kitokios – gėlių, vaisių skonio, turi šiek tiek rūgštelės. Be to, kava yra puikus būdas pradėti pokalbį, parodyti savo kultūrą, svetingumą.

- Kodėl į Jūsų kavos barą ateina tiek daug pabėgėlių iš kitų šalių?

Kažkada ir aš buvau pabėgėlė, o dabar pabėgėliai ateina pas mane. Jie pasakoja, kaip atsidūrė Lietuvoje, kaip dabar atrodo jų gyvenimas. Kartą viena mergina paklausė, ar mano kavos bare gali pagroti pianinu – mat savo šalyje ji skambindavo, o dabar tokios galimybės nebeturi. Ir aš leidau – juk pabėgėlis pabėgėlį supranta.

Mír 2

- Tapote Lietuvos piliete. Kodėl? Juk reikėjo išpildyti nemažai reikalavimų – bent 10 metų gyventi šalyje, išlaikyti lietuvių kalbos ir konstitucijos egzaminus.

- Norėjau turėti teisę balsuoti ir dalyvauti viešame gyvenime. Jau keturiolika metų gyvenu čia ir jaučiuosi šios šalies dalimi.

- Lietuvoje žiemos šaltos ir ilgos. Kaip jas pakeliate?

Kai atvykau gyventi į Lietuvą, man buvo sunku išverti lietuviškas žiemas net ir vilkint šilčiausius drabužius. Bet pernai prisijungiau prie lietuvių, su kuriais visą žiemą kone kasdien maudomės ežere. Šaltas vanduo man – tikras jėgų ir optimizmo šaltinis.

Roinn E

Mír 1

„Kiekvienam savas Atlantas!“ – sako keliautojas Aurimas Valujavičius. Jis per 121 dieną irklinė valtimi perplaukė Atlanto vandenyną ir tapo trečiuoju žmogumi pasaulyje, įveikusių tokią distanciją. Kelionės finišą Aurimas pasiekė Majamyje, kur jį pasitiko ne tik šeima, bet ir gausus būrys vietos lietuvių.

Mír 2

Nenustebkite, jei kartais miškuose sutiksite didelį laukinį žvėrį. Šešiolika stumbrų iš Dzūkijos nacionalinio parko stumbryno paleidžiami į laisvę. Prižiūrėtojai tikisi, kad per dvi savaites stumbrai ras kaip išeiti pro atidarytus stumbryno vartus ir pasklis po miškus. Pamatę stumbrą elkitės ramiai: nebaidykite ir negąsdinkite gyvūno, o palaukite kol jis nueis savais keliais.

